

CESAR MILLAN

MET MELISSA JO PELTIER

Cesar, de leider van het roedel

the house of books

Oorspronkelijke titel

Be the pack leader: use Cesar's way to transform your dog... and your life

Uitgave

Harmony Books, a trademark of Random House, Inc., New York

Copyright © 2007 by Cesar Millan en Melissa Jo Peltier

Copyright voor het Nederlandse taalgebied © 2011 by The House of Books,

Vianen/Antwerpen

Vertaling

Cherie van Gelder

Omslagontwerp

Pinta Grafische Producties

Omslagfoto

Alan Weismann Photography

Opmaak binnenwerk

ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 443 3155 4

D/2011/8899/130

NUR 431

www.thehouseofbooks.com

www.bethepackleaderbook.com

www.cesarmillaninc.com

All rights reserved.

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUD

Inleiding 13
Spiegeltje, spiegeltje aan de wand... 19

DEEL EEN

Je hond in evenwicht brengen

1 Het herkennen van onevenwichtigheid 43
2 Discipline, beloningen en straf 67
3 Het beste hulpmiddel ter wereld 103
4 Raskenmerken 155
Staaude jachthonden, spaniëls en retrievers 164 • Lopende jachthonden (brakken), zweethonden en windhonden 177 • Werk- of gebruikshonden 187 • Herdershonden en veedrijvers 191 • Terriërs 196 • Gezelschapshonden 199 • Allerhande 202 • Het ras is alleen de verpakking 202

Onszelf in evenwicht brengen

- 5 Storing op de lijn 209
- 6 Het omzetten van energie in actie 233
- 7 Leiding geven aan honden... en aan mensen 259
- 8 Onze viervoeters als genezers 285

Epiloog: Mensen en honden: de lange weg naar huis 305

Aanhangsel: De snelle wegwijzer om een betere roedelleider te worden 309

De eerste ontmoeting met een hond 309 • Het voorstellen van je hond aan nieuwe personen (met name kinderen) 311 • Een nieuwe persoon in huis toelaten 312 • De juiste manier van uitlaten 315 • Thuiskomen na het uitlaten 318 • Het ritueel van het voeren 320 • Omgaan met voedselagressie of broodnijd 322 • Confrontatie met een agressieve hond 324 • Het opeisen van je eigen plaats 327 • Omgaan met dwangmatig en gefixeerd gedrag 330 • Het intomen van angst bij de dierenarts 333 • Naar de hondenuitlaatplaats 337 • Het kiezen van een hond met de juiste energie 341 • Voor het eerst mee naar huis 344

Noten 349

Aanbevolen literatuur 355

Fotoverantwoording 357

Index 359

INLEIDING

Het afgelopen jaar is zo opwindend geweest dat mijn gezin, mijn medewerkers en ik er een beetje beduusd van zijn. Er moesten tv-programma's opgenomen worden, lezingen worden gegeven en steeds meer honden – en mensen – worden geholpen. En het is voor ons allemaal een feest geweest. Maar sinds het verschijnen van mijn eerste boek, *Cesars aanpak* zijn mijn trouwe viervoeters gewoon doorgegaan me nieuwe dingen te leren over hondengedrag – en trouwens ook over mensengedrag. In het afgelopen jaar ben ik met een groot aantal nieuwe gevallen geconfronteerd en heb ik er weer van alles bij geleerd. Bovendien heb ik me verder verdiept in gedragskundig en wetenschappelijk onderzoek en niet alleen de handen ineengeslagen met maar ook de aanpak bestudeerd van mensen die de voorkeur geven aan andere manieren om honden te helpen. Dat heeft mijn gezichtsveld zowel verbreed als verdiept. Bovendien heb ik een deel van de kritiek op mijn vorige boek ter harte genomen. Er waren lezers die meer praktijkgevallen wilden, terwijl anderen graag rechtstreekse, stapsgewijze instructies zouden krijgen. Voldoen aan dat

laatste verzoek is het moeilijkst, aangezien ik *geen hondentrainer* ben. Om je hond bevelen te leren als ‘zit’, ‘blijf’ of ‘rol om’ moet je je strikt houden aan een bepaald stapsgewijs programma. Maar voor de heropvoeding van een onevenwichtige hond ga ik bijna altijd af op mijn instinct en de hond die voor mijn neus staat. Daarbij vormt de invulling van mijn basisformule van lichaamsbeweging, discipline en genegenheid, in die volgorde, nog steeds de spil waar mijn hele methode om draait. Desondanks zullen we in de loop van dit boek steeds gemakkelijk te onthouden, praktische tips geven, terwijl aan het slot een overzichtelijk gedeelte volgt met tips om specifieke problemen stap-voor-stap aan te pakken.

Op diverse plekken in het boek zullen ook nog een paar ongelooflijke succesverhalen aan de orde komen, waarvan ik het merendeel niet eens had kunnen behandelen als mijn tv-programma niet steeds populairder was geworden. We krijgen iedere maand letterlijk duizenden brieven met verhalen die echt bijna ongelooflijk zijn en die me er telkens weer op wijzen dat ons werk inmiddels voor steeds meer mensen toegankelijk is. Die brieven zijn de directe aanleiding voor de belofte in de ondertitel van dit boek: dat je in staat zult zijn om met behulp van Cesars aanpak niet alleen je hond maar je hele leven te veranderen. Het is zelfs zo dat veel mensen die er aanvankelijk met behulp van kalme, zelfverzekerde energie in slaagden om de verstandhouding met hun hond te verbeteren ons vertelden dat ook hun relaties met andere mensen – hun kinderen, hun baas, hun echtgenoten – er baat bij hebben gehad.

De bedoeling van dit boek is om jou te helpen een sterkere band te krijgen met je hond, maar ik hoop dat het je ook zal tonen dat mensen en honden veel met elkaar gemeen hebben en dat we ontzettend veel kunnen leren van onze honden. Het begrip ‘macht van het roedel’ slaat niet alleen op honden. Het slaat ook op een

ander soort kuddedier waarvan het lot al tienduizenden jaren sterk met dat van de hond verweven is. En dan heb ik het over onszelf, de homo sapiens.

Ik hoop van harte dat je je na het lezen van *Cesar, de leider van het roedel* sterker verbonden zult voelen met Moeder Natuur en dat je hebt geleerd meer naar je eigen instincten te luisteren. Mijn doel is om jou zover te krijgen dat je de macht van kalme, zelf-verzekerde energie gebruikt om in alle geledingen van je leven een echte roedelleider te worden en open te staan voor een nieuwe dimensie van leven die je tot nu toe niet voor mogelijk had gehouden.

Spiegeltje, spiegeltje aan de wand...

Met geld kun je best een mooie hond kopen, maar niet
zijn gekwispel. – *Josh Billings*

*K*oyaanisqatsi is een woord uit de taal van de Hopi-indianen dat grofweg vertaald kan worden als ‘een leven zonder evenwicht’. Dat woord ken ik van een documentaire uit 1982 onder regie van Godfrey Reggio, waarin op muziek van Philip Glass zonder gesproken tekst in een aantal indrukwekkende beelden de invloed van de mens en zijn technologie op onze planeet wordt

getoond. Uiteraard is de conclusie dat door de opkomst van de technologie het leven op aarde verstoord is geraakt.

Wees maar niet bang, je hebt geen boek over het milieu gekocht. Dit is een boek over de band tussen honden en mensen. Maar het woord *Koyaanisqatsi* heeft een bijzondere weerklank voor mij, want in zekere zin gaat dit boek voornamelijk over het feit dat wij mensen zo'n onevenwichtig leven leiden. Wij staan op het punt om de instinctieve kant van onszelf te verliezen, de kant die ons in de eerste plaats dier en pas daarna mens maakt. En instinct is hetzelfde als gezond verstand.

Volgens mij moet een gezond mens in de vier facetten van zijn of haar leven evenwichtig zijn. Ten eerste op intellectueel gebied. Dit is de kant van onze aard die de meeste mensen van het westelijk halfrond goed voor elkaar hebben. Wij zijn meesters in redelijkheid en logica. Met name in Amerika houdt het merendeel van de mensen er een zeer intellectuele manier van leven op na. Wij communiceren vrijwel uitsluitend door middel van taal. We sturen elkaar tekstberichten via internet, BlackBerry's en andere mobiele telefoons, we lezen en we kijken televisie. We zijn bijzonder goed opgeleid en hebben de beschikking over meer informatie dan ooit tevoren, waardoor sommigen van ons bijna honderd procent 'in gedachten' leven. We maken ons zorgen over het verleden en fantaseren over de toekomst. Maar al te vaak zijn we zo afhankelijk geworden van onze intellectuele kant dat we vergeten dat er nog veel meer te beleven valt in die wonderbaarlijke wereld waarin we leven.

Daarnaast is er de emotionele kant. Toen ik in Mexico opgroeide, werd me geleerd dat alleen vrouwen emoties kennen. Vrouwen moeten daar de hele emotionele last torsen en hetzelfde geldt voor veel andere derdewereldlanden. Mijn vader vertelde me dat het slap was om te huilen, meisjesachtig. Mannen moeten in mijn cultuur van jongs af aan leren dat we onze gevoelens moeten onder-

drukken en begraven onder veel bravoure. Algauw raken we zo vervreemd van onze emoties dat we ze niet eens meer herkennen als ze de kop opsteken. Toen ik naar Amerika kwam, zag ik dat iedereen hier – in tegenstelling tot wat ik in Mexico gewend was – gevoelens kennelijk wel vrij baan mocht geven, zelfs mannen. Ik zag Dr. Phil tegen mannen zeggen dat ze best mochten huilen en dan vroeg hij hun om te praten over wat ze voelden. ‘Hè?’ dacht ik. ‘Maar hoe weten ze dan wat ze voelen?’ Ik zat dus echt hopeloos in de knoop met mijn gevoelens. Maar zodra ik met mijn vrouw getrouwd was, moest ik er ook aan geloven en leren communiceren via mijn emotionele kant. Tot ik in staat was met mijn gevoelens om te gaan, kon ik niet echt evenwichtig worden. Ik ben van mening dat landen als Mexico nooit een gezonde samenleving zullen krijgen zolang ze niet doordrongen raken van het belang van emoties – en leren vrouwen en kinderen op waarde te schatten, want in hen ligt de grootste emotionele kracht van de wereld opgesloten.

Een andere kant van de mens is onze spirituele kant. Natuurlijk vervullen veel mensen hun spirituele behoeften door naar de kerk, de synagoge, de moskee, of de tempel te gaan, of zich aan andere vormen van meditatie of verering over te geven. Dit is vaak een vredige onderbreking waarbij we ons kunnen overgeven aan een dieper geworteld ik dan de persoon die iedere ochtend opstaat, de krant leest en naar het werk gaat. Maar spirituele voldoening hoeft niet per se een geloof aan religie of een afwijzen van de wetenschap in te houden. Om met wijlen Carl Sagan te spreken: ‘Wetenschap is niet alleen vergelijkbaar met spiritualiteit, het is een krachtige bron van spiritualiteit.’ Spiritualiteit kan vele vormen aannemen, maar één ding is bekend: het is diep verweven met het menselijk bestaan, al vanaf het begin van onze samenleving. Of je nu gelooft in een onzichtbare, alwetende macht, of in het wonder van de wetenschap en het universum, of gewoon in de

schoonheid van de menselijke geest, we hebben vrijwel allemaal de innerlijke wens om deel uit te maken van iets dat groter is dan wijzelf.

En ten slotte is er ook nog de instinctieve kant van het mens-zijn. Instinctief zijn betekent dat we continu helder van geest zijn, ontvankelijk voor en welbewust van de signalen die we krijgen van andere mensen, van dieren en van onze omgeving. Het betekent dat we begrip hebben voor onze band met onze eigen aangeboren aard en de natuur om ons heen en dat we erkennen dat we van die natuur afhankelijk zijn. Ik heb een groot deel van mijn jeugd doorgebracht in een landelijke omgeving in een derde-wereldland, waar we op één lijn moesten zitten met Moeder Natuur als we wilden overleven. Toen ons gezin naar de stad verhuisde, voelde ik hoe er een innerlijke barrière ontstond tussen mijn instinctieve ik en het geciviliseerde leven dat ik voortaan zou moeten leiden. En zodra ik in het stadsleven in Zuid-Californië terecht kwam, bespeurde ik daarbovenop nog een extra intellectuele, 'rationele' manier van leven die een nog grotere kloof veroorzaakte tussen mensen en hun instinctieve ik.

Mensen volgen intellectuele leiders. Maar ze kunnen ook spirituele leiders volgen en zelfs emotionele leiders. Mensen zijn de enige diersoort op aarde die een volslagen onevenwichtige, labiele leider kunnen volgen. Dieren daarentegen, die volgens mij trouwens ook wel hun emotionele en spirituele kanten hebben, zullen *uitsluitend* instinctieve leiders volgen. *En omdat wij het contact met onze instinctieve kant kwijt zijn geraakt, zijn wij volgens mij geen doelmatige roedelleiders voor onze honden.* Misschien is dat overigens ook wel de reden dat wij geen goede bewaarders van onze planeet zijn.

Als wij geen contact meer hebben met onze instinctieve kant zijn we gevaarlijk onevenwichtig, misschien wel zonder dat we dat zelf in de gaten hebben. Dat geldt in ieder geval voor het meren-

deel onder ons. Maar geloof me, onze honden merken het wel degelijk. We kunnen onze honden absoluut niet voor de gek houden. En bij alle vormen van labiel gedrag die ik op verzoek van mijn cliënten ‘recht’ moet zetten, geven ze ons zonder het te weten een sein dat we terug moeten vallen op ons instinct om weer evenwichtig te worden. Evenwichtig wordt een mens pas als alle vier facetten van onze persoonlijkheid – intellectueel, emotioneel, spiritueel en instinctief – op één lijn staan. Pas als we volledig in evenwicht zijn, kunnen we weer echt schepsels van Moeder Natuur worden.

Het goede nieuws is dat ons instinctieve ik gewoon diep in ons begraven ligt te wachten tot het weer wakker geschud wordt. En onze beste vrienden en metgezellen – onze honden – kunnen als gids optreden bij het weer opwekken van onze natuurlijke instincten. In dit boek nodig ik iedereen uit om te leren wat een echt uitgebalanceerd leven is van mensen die dit al van hun honden hebben opgestoken. Onze honden zijn als spiegels... maar durven we ze ook in de ogen te kijken om ons ware ik weerspiegeld te zien?

De magnaat

Ik was in New York City met mijn vrouw en kinderen voor het feest ter gelegenheid van het vijfjarig bestaan van het National Geographic Channel, toen ik een telefoontje kreeg van een vroegere cliënt. Ze had me aanbevolen bij een van haar vrienden, een groot zakenman met bijzonder veel macht. Hij wilde meteen een afspraak met me maken want, zoals hij zelf zei: ‘Mijn honden kunnen elkaar wel vermoorden.’ Toen ik hoorde hoeveel hij me wilde betalen viel ik echt bijna flauw. Maar dat was niet de enige reden dat ik naar hem toe ging, hoewel het geld natuurlijk heel verleide-

lijk was. Ik was inmiddels gewoon ontzettend nieuwsgierig geworden. Waarom zou zo'n rijke, machtige man bereid zijn om zoveel geld te betalen aan een 'hondengedragsdeskundige' die hij niet eens kende, alleen maar om twee honden te helpen? En hoe kon een man die kennelijk zo'n fantastisch succesvolle roedelleider in zijn eigen leven was zijn honden zo ongezeglijk laten worden?

Toen ik bij het penthouse van de magnaat aankwam, was ik helemaal overdonderd door de hoge plafonds, de marmeren vloeren en de oogverblindende, onbetaalbare kunstwerken die me omringden. Ik had nog nooit van mijn leven zo'n huis gezien. Maar mijn instinctieve kant merkte ook meteen een onevenwichtige energie op. Het dienstmeisje dat de deur opendeed en mijn jas aannam, leek heel rustig en een beetje nerveus, alsof ze bang was om iets verkeerd te doen. En toen de man zelf tevoorschijn kwam en zich aan me voorstelde, zag ik haar lichaamstaal nog zwakker worden. Lichaamstaal – van welke diersoort maakt niet uit – is de geheime taal van Moeder Natuur. Vervolgens richtte de magnaat zich tot mij. Het was duidelijk dat hij mij ook als een soort bediende beschouwde.

Ik keek naar hem zoals ik altijd naar een mogelijke cliënt kijk, gewoon door de energie en de lichaamstaal op te nemen en te zien of die wel of niet in overeenstemming waren met de woorden die over zijn lippen kwamen. De magnaat was geen lange man, maar hij had een trotse houding en alleen uit het dunner wordende haar op zijn kruin bleek zijn gevorderde leeftijd. Het interessantst waren zijn ogen. Ze waren ongelooflijk scherp – er sprak een verbijsterende intelligentie uit – maar mijn opmerkelijke vrouw zou er later over zeggen: 'Ze waren een beetje glazig, alsof hij naar jou zat te kijken, maar tegelijkertijd al zijn volgende deal zat uit te vogelen. Hij was niet *bij* je, hij zat te bedenken hoe hij je kon *gebruiken*.'

Iedere keer als ik me in een dergelijke positie bevind, prent ik

mezelf in dat ik daar ben voor de honden, níét voor die machtige cliënt. En ik herinner mezelf er tegelijkertijd aan dat honden geen notie hebben van rijkdom en kunst of van wat wij in de mensenwereld ‘macht’ noemen. Zij zijn alleen maar op zoek naar evenwicht. En natuurlijk was ik er inmiddels al van overtuigd dat ik niet in een uitgebalanceerde huiselijke omgeving terecht was gekomen. Dus zei ik alleen maar dat ik zijn huis prachtig vond en vroeg: ‘Goed, hoe kan ik u helpen?’

De magnaat vertelde me dat zijn honden onmogelijk waren en niet samen in één kamer konden zitten, omdat ze elkaar aanvielen en probeerden te vermoorden. Hij gaf meteen zijn assistente ‘Mary’ de schuld van dat gedrag, want die zou de honden te veel verwennen. Dat was opnieuw een waarschuwing voor me. Als een cliënt onmiddellijk begint met iemand anders de schuld te geven van de problemen van een hond, denk ik altijd aan het oude spreekwoord over de splinter in andermans oog en de balk in je eigen oog. Het is een teken dat zo iemand niet met beide benen op de grond staat en niet bereid is de verantwoordelijkheid op zich te nemen voor zijn eigen daden. Maar natuurlijk moest ik eerst de honden zelf zien.

‘Willy’ en ‘Kid’ (alle namen en details van dit geval zijn gefingeerd) waren twee kleine grijze schnautzertjes, die in waanzinnig luxueuze omstandigheden leefden en elk een eigen kamer hadden. Ze waren ontzettend schattig en schitterend getrimd. Zodra ze binnenkwamen, veranderde de magnaat die een minuut daarvoor nog zo angstaanjagend was geweest in een volslagen watje. ‘Hé Willy, hé Kid.’ Zijn stem werd hoger en zijn gezicht ontspande. Zelfs de glazige blik in zijn ogen verdween. ‘Je moet iets aan die honden doen, man. Die honden zijn mijn leven.’ En de wanhoop die doorklonk in de stem die daarvoor zo nors en hooghartig was geweest vertelde me dat hij dat echt meende.

Ondertussen zat ik mezelf af te vragen waarom deze man ken-

nelijk geen enkele emotie voelde voor de mensen in zijn omgeving en toch zo ontzettend emotioneel omsprong met deze twee hondjes. Maar eerst moest ik het acute probleem oplossen: konden deze twee honden niet bij elkaar zijn zonder te vechten? Ja, natuurlijk wel! Ik begon met Willy in de ene kamer te onderwerpen en vervolgens was Kid in een andere kamer aan de beurt. Binnen een paar minuten had ik ze al zo ver dat ze samen konden zijn door het gedrag aan te pakken van de hond die op dat moment de meeste energie en agressie vertoonde, en dat bleek in dit geval het lievelingetje van de magnaat te zijn, Kid. De magnaat had van meet af aan Willy de schuld gegeven, aangezien Willy als laatste was gekomen, maar het bleek dat Kid in bijna alle gevallen begon. Kid was van nature geen dominante of agressieve hond en hij hoefde maar een paar keer terechtgewezen te worden om te begrijpen wat er van hem verwacht werd. Ik had de leiding overgenomen en zei tegen hem: 'En nou is het afgelopen met dat vechten met je broertje.' En onder de neus van de magnaat bleken Willy en Kid het prima met elkaar te kunnen vinden. Had de man daar waardering voor? In ieder geval in het begin niet: zo zat hij niet in elkaar. Het werd al snel duidelijk dat hij het als een teken van zwakte beschouwde om zijn waardering voor iemand te tonen. 'Nou, misschien speel jij dat dan klaar, maar dat lukt mijn personeel nooit. Het bestaat niet dat we ze zo bij elkaar kunnen zetten. Dan vermoorden ze elkaar.' Ik kon praten tot ik een ons woog en hem blijven uitleggen hoe simpel het was voor hemzelf en zijn personeel om precies hetzelfde te doen als wat ik net had gedaan, hij bleef zich maar vastklampen aan zijn negatieve, angstige herinneringen. Hij reageerde telkens weer vol paniek, maar met een boos en beschuldigend ondertoontje.

Tijdens dat eerste consult besefte ik uiteindelijk dat ik op dat moment weinig kans had om tot hem door te dringen. Per slot van rekening had hij me, zoals mijn meeste cliënten, in de arm ge-

nomen om *zijn honden* te helpen, niet *hemzelf*. Maar terwijl de meeste andere cliënten uiteindelijk wel bereid blijken om in ieder geval eens te bekijken hoe hun eigen gedrag weerspiegeld wordt in hun honden, was het duidelijk dat meneer de magnaat heel zeker wist dat er aan *hém* niets mankeerde. Hij bleef zijn assistente, zijn personeel en zo ongeveer de rest van Manhattan aanwijzen als oorzaak van het probleem. Terwijl ik mijn best deed om tot hem door te dringen, viel me op dat hij geen oogcontact wenste te maken. Hij keek op zijn horloge, of zijn ogen dwaalden afwezig door de kamer. In de dierenwereld noemen we dat ontwijkend gedrag. De natuur kent vier manieren om met een bedreiging om te gaan: vechten, vluchten, ontwijken of overgeven. Ik vormde een bedreiging voor zijn kijk op de wereld en hij deed precies wat er van hem verwacht kon worden: hij vocht, hij vluchtte en hij ontweek. Die dag was deze machtige zakenman nog niet zover dat hij bereid was onder ogen te zien dat zijn eigen problemen een weerslag vonden in het gedrag van zijn honden. Maar die dag zou spoedig aanbreken.

Honden onder druk

Net als Willy en Kid leeft het merendeel van de honden in Amerika constant onder de druk van de te hooggespannen verwachtingen van hun menselijke baasjes.

‘Druk?’ zeg je nu waarschijnlijk. ‘Ik behandel mijn honden beter dan mijn kinderen. Mijn honden krijgen alles wat ze maar willen. Wat bedoel je dan met druk?’

Ik zal je eens iets vertellen. Iedere keer als jij je hond vermenselijkt en van hem verwacht dat hij de opengevallen plaats inneemt van een kind, een partner, een vriend of vriendin, of van een van je ouders, zadel je hem op met oneerlijke verwachtingen. Op die

manier beroof je hem van zijn waardigheid, de waardigheid van het hondzijn. En een hond maakt deel uit van Moeder Natuur, wat inhoudt dat hij van nature niet alleen orde in zijn leven verwacht, maar ook dat hij zal moeten werken om aan voedsel en water te komen en dat hij zich zal moeten houden aan de regels en voorschriften van een goed geordend samenlevingsverband onder het wakend oog van een roedelleider in wie hij vertrouwen heeft. Als jij je hond die dingen niet kunt geven en hem toch bedelft onder alle emotie, genegenheid en intimiteit die je niet vindt bij de mensen om je heen, dan ben je heel oneerlijk tegen je hond. En dan is de kans groot dat jij de oorzaak bent van zijn of haar gedragsproblemen.

Kan ik bewijzen dat wij in onze westerse beschaving – en dan met name in Amerika – onze honden onder druk zetten om de verkeerde opengevallen plekken in ons onevenwichtige menselijke leven op te vullen? Om te beginnen zijn daar mijn cliënten. Op de bladzijden hierna zul je een paar waar gebeurde gevallen tegenkomen uit zowel mijn privépraktijk als mijn tv-serie, die op een dramatische manier duidelijk maken hoe bepaalde psychische behoeften van de eigenaars op een oneerlijke manier werden geprojecteerd op hun honden. Maar er is meer bewijsmateriaal.

Neem bijvoorbeeld het onderzoek dat door de American Animal Hospital Association in 2004 is gedaan onder 1019 bezitters van huisdieren.¹ Bij het onderzoek werd de volgende vraag gesteld: *U bent gestrand op een onbewoond eiland. Wie zou u het liefst als gezelschap bij u willen hebben – een mens of een dier?* Denk daar eens even over na. De ondervraagden konden zelf kiezen met wie ze het eiland wilden delen – of het nu Angelina Jolie was, Brad Pitt, Jennifer Lopez of Antonio Banderas. Ik mag dan nog zo gek zijn op mijn roedel van het Dog Psychology Center, maar ik zou zonder ook maar een moment te aarzelen voor mijn vrouw, Ilusion, kiezen.

Maar wie kozen de ondervraagden uit? Vijftig procent bleek de voorkeur te geven aan hun *hond* of hun *kat*!

Het onderzoek toonde ook aan dat tachtig procent van de diereigenaars ‘gezelschap’ als de belangrijkste reden had opgegeven waarom ze dieren hadden en dus niet een speelkameraadje voor hun kinderen of beroepsmatig fokken. Tweeënzeventig procent van de dierenbezitters vond hun ‘genegenheid’ de aantrekkelijkste eigenschap van hun huisdier, negenenzeventig procent gaf hun huisdier regelmatig kerst- en verjaardagscadeautjes, drieëndertig procent sprak via de telefoon of het antwoordapparaat met hun dieren en tweeënzestig procent gaf toe brieven of kaarten uit naam van hun huisdieren te versturen.

En als we het toch over fascinerende statistieken hebben: uit een onderzoek dat in 2006 werd gedaan door studenten geriatrie van de medische faculteit van de universiteit van St. Louis bleek dat bejaarden in verzorgingstehuizen zich veel minder eenzaam voelden nadat ze een tijdje alleen met een hond waren geweest, dan wanneer ze bezoek kregen van andere mensen, met of zonder hond.² De zonzijde van het verhaal is dat de dieren hun eenzaamheid verlichtten. Dieren hebben dat vermogen trouwens toch, daar kom ik later in dit boek nog op terug. Maar de keerzijde is dat ze zich sterker identificeerden met het dier dan met hun eigen soortgenoten.

Mensen die in een glazen huis wonen...

Er bestaat een gezegde dat luidt: ‘Iemand die in een glazen huis woont, moet niet met stenen gaan gooien.’ En ik moet bekennen dat dit in zekere zin ook op mij slaat. Het is een slap excuus, maar door vallen en opstaan is het uiteindelijk tot me doorgedrongen dat je geen slappeling wordt door een bepaalde zwakte te erken-

nen. Toen ik pas in Amerika was, dacht ik echt dat mijn verstandhouding met honden in mijn leven uiteindelijk meer voor me zou betekenen dan mijn relatie met mensen. Ik bedoel, vrouwen waren alleen voor het plezier en met mannen ging je alleen tijdens je werk om. Waarom zou je je druk maken over mensen als je honden had?

GRONDREGELS VAN DE HONDENPSYCHOLOGIE

- Direct na de geboorte gaan honden eerst hun neus gebruiken, dan hun ogen en dan pas hun oren. Reuk is hun sterkste zintuig. 'Ik geloof het pas als ik het met mijn eigen ogen zie' moet voor honden vertaald worden als 'Ik geloof het pas als ik het zelf ruik'. Dus hou nou maar op tegen ze te schreeuwen, ze trekken zich toch niets van je woorden aan, voor honden telt alleen energie en geur.
- Honden communiceren uitsluitend met elkaar (en met andere dieren) met behulp van geur, lichaamstaal en energie. Dat doen ze ook voortdurend met jou, alleen vang jij de signalen die ze afgeven waarschijnlijk niet op. Probeer een hond maar niet voor de gek te houden over hoe je je voelt, dat lukt toch niet.
- Honden hebben een aangeboren kuddementaliteit. Als jij niet zelfverzekerd de leiding over je hond op je neemt, dan zal je hond dat proberen te compenseren door dominant of onevenwichtig gedrag te vertonen.
- Honden 'denken nooit dat ze mensen zijn', ook al zouden veel dierenbezitters dat heel graag willen. Ze zijn uiterst gelukkig met het feit dat ze hond zijn. Als jij mensen wijsmaakt dat je hond denkt dat hij een mens is, dan is de kans

groot dat we het over een hond hebben die weet dat hij jou de baas is.

- In de wereld van de hond ben je evenwichtig of onevenwichtig, een leider of een volgeling – een andere mogelijkheid bestaat niet.
- Het natuurlijke 'streven' van een hond is om tot een groep te behoren en een rustig, harmonieus en evenwichtig leven te leiden in overeenstemming met Moeder Natuur.
- Honden leven in het nu. Ze denken niet na over het verleden en maken zich geen zorgen over de toekomst. Van daar dat ze onevenwichtig gedrag ook heel snel weer van zich af kunnen zetten – dat wil zeggen: als wij ze de kans geven.

Ik ben opgegroeid in Mexico, waar ons gezin met de regelmaat van de klok vanuit de drukke stad Mazatlán, waar mijn vader werkte en wij op school zaten, terugkeerde naar de boerderij van mijn grootvader op het platteland. Ik heb nooit van de stad gehouden en verlangde altijd naar het veel simpeler en natuurlijker leven op de boerderij. In de stad heb ik tussen de mensenmassa's alle manieren leren kennen waarop mensen zich macht en status kunnen verwerven – werk, geld, baan, opleiding, seks – maar ik heb nooit het gevoel gehad dat mijn 'echte ik' daarin paste. Bij mij draaide alles om mijn genegenheid voor honden, dat hield me overeind en op weg naar het vervullen van mijn droom. Op die manier kreeg ik ook niet-menselijke kameraden die mijn emotionele behoefte om geaccepteerd en bemind te worden volledig vervulden. Als ik tussen de honden was, hoefde ik niet bang te zijn dat ze meteen met hun oordeel klaar stonden, zoals bij mensen wel het geval was. De honden accepteerden mij zonder vragen en zonder voorbehoud als roedelleider.

Ik denk dat veel mensen zich goed kunnen voorstellen hoe ik me destijds voelde. Een hond stelt zich niet kritisch op en hij leeft in het heden, dus van nature zal hij je elke fout die je maakt vergeven. Je kunt je altijd op hem verlaten, hij blijft altijd trouw. Aangezien mensen volgens mij altijd vol kritiek zaten en per definitie onverzoenlijk en onbetrouwbaar waren, voelde ik me veel beter op mijn gemak in het gezelschap van honden.

Jaren later wist mijn vrouw, Ilusion, me ervan te doordringen dat je niet gewoon zomaar al je medemensen bij het oud vuil kunt zetten omdat je toevallig een paar vervelende exemplaren bent tegengekomen. Welk ander op aarde levend schepsel doet dat? Niet één! *Intimiteit* zou het uiteindelijke doel moeten zijn dat we willen bereiken. Met je vrouw, met je kinderen, met je ouders en met je vrienden. Die oprechte intimiteit die je met je soortgenoten kunt ervaren zorgt ervoor dat we ook met andere diersoorten kunnen omgaan. Nadat ik een paar jaar had gewerkt met Amerikaanse honden die me steeds weer verbaasden, kwam ik erachter dat er in feite twee soorten mensen waren die van dieren hielden: een groep die net zoveel liefde voor mensen als voor dieren kon opbrengen en een andere groep bij wie de genegenheid naar één kant doorslaat. Wie weet hoe het mij zou zijn vergaan als Ilusion er niet was geweest? Dieren zijn weliswaar bereid om zonder enig voorbehoud van ons te houden, maar ze kunnen niet alle behoeften die wij mensen hebben vervullen. En bovendien kunnen jij en je hond best innig veel van elkaar houden, maar dat houdt niet per definitie in dat je een gezonde en evenwichtige hond hebt.

De metamorfose van de magnaat

Het lijkt me duidelijk dat mijn vriend de magnaat een typisch voorbeeld was van iemand die een grenzeloze liefde kon opbren-